

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce

Student: Barbora PISKAČOVÁ

Obor: Učitelství 1. stupeň ZŠ

Název práce v českém jazyce: Komunikace ve školní třídě

Název práce v anglickém jazyce: Communication in the Classroom

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Pavla Chejnová, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Jana Vlčková, Ph.D.

Typ posudku: oponent práce

1 - HODNOCENÍ OBSAHU PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
1.1	Adekvátnost stanovených cílů a volba metodologie	A
1.2	Relativní úplnost zpracované sekundární literatury	A
1.3	Porozumění zdrojům a schopnost pracovat s nimi	B
1.4	Volba vhodné techniky zpracování materiálu a její zvládnutí	B
1.5	Interpretace výsledků	A
1.6	Struktura práce, vyváženost jednotlivých částí	B
1.7	Logičnost výkladu	A
1.8	Přínos práce, dosažení cílů a validita závěrů	B

Slovní komentář:

Autorka předkládá práci, jejímž cílem je určit, která komunikační funkce převažuje ve výpovědích učitele během vyučovací jednotky. Práci by prospělo, kdyby tento cíl byl zřetelně formulovaný již v úvodu a nejlépe i v názvu. Kapitoly představené v úvodu neodpovídají reálným kapitolám v teoretické části práce. 4. kapitola je příliš podrobná, 5. kapitola vzhledem k zaměření práce příliš zabývá syntaxí, zapojení do tématu je jen vzdálené. Na ni by měla navazovat kap. 8., která se věnuje pragmatice (a v úvodním výčtu kapitol není vůbec zmíněna). Není jasné, jaký cíl sleduje autorka zařazením obsahu 7. kapitoly, v RVP jde o učivo a žákovské kompetence. Naopak postrádám klasifikaci komunikačních situací a diferenciaci komunikace v závislosti na nich. Mám námitky vůči konstrukci kapitoly 3.2 *Následující část je založena na poznatcích Kesselové (1992)* - je vhodnější koncipovat kapitoly tematicky, nikoli podle zdroje. Některé interpretace odborné literatury jsou zjednodušené až k dezinterpretaci (str. 32, odst. *Další výzkumy...*, kap. 4.2.2), str. 33, kap. 4.2.3 - není spíš gestika součástí kineziky?

Letmým pohledem do transkriptu jsem zjistila nedůslednosti v kódování výpovědí učitele, např. promluva „Které písmenko jsme se učili, pšt, písmenko?“ obsahuje kromě uvedené funkce interogativní i funkci direktivní. I další repliky jsou kódovány nedůsledně, nejednoznačně až vadně. (*Tereška měla pravdu...* nemá nutně funkci expresivní.) Na str. 60 výpověď *Tak, co dál*

vidíme, Veru? má přece také direktivní funkci, jedná se o vybídnutí k odpovědi. Rovněž výpověď *Já vím, že jsi tu dlouho nebyla, ale psala jsem, ať to doděláš.* lze těžko považovat za direktivní. Dále spatřuji několik metodologicky problematických skutečností: dvě první třídy a jedna třetí třída představují heterogenní materiál, zvláště jedná-li se o začátek školního roku. Patří mezi použité metody tedy i nezúčastněné pozorování? Jak bude autorka zjišťovat odpovědi na výzkumnou otázku 4? (*Pokud žák nerozumí zadání/otázce, nemá strach se učitele doptat? Nemá žák strach přispět svými názory/nápady?*)

Mám výhrady vůči formulaci 2. otázky interview - *Jaký máš vztah s paní učitelkou?* je pro prvňáčka abstraktní, což se reflektuje i v jedné z odpovědí. Byla tato otázka ve 3. třídě ZŠ2 změněna?

Odpovědi nekorespondují s položenou otázkou!

Není jasné, proč v práci zaměřené na četnost jednotlivých komunikačních funkcí výpovědi ve výuce je zmiňováno vědomé či nevědomé použití nonverbálních komunikačních prostředků.

2 - HODNOCENÍ FORMÁLNÍCH NÁLEŽITOSTÍ PRÁCE

	Kritérium	Hodnocení (A-D)
2.1	Adekvátnost horizontálního členění textu	B
2.2	Funkčnost odkazů a poznámkového aparátu	-
2.3	Dodržení citační normy	B
2.4	Dodržení stylové normy	A
2.5.	Dodržení morfologické normy a pravopisné kodifikace	A

Slovní komentář:

V práci se objevuje značné množství sekundárních citací.

Izolovaně nacházím neobratné formulace (str. 30: gesta – prostřednictvím jich...) a odchylky od pravopisné normy (psaní v sedě, v leže), záměnu metodický - mělo být metodologický (str. 49). Na str. 34 zůstal nedokončený bibliografický údaj? Vcelku odpovídá jazyk a styl práce předkládanému žánru.

3 - SHRNUJÍCÍ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

<p>Předložená práce splňuje požadavky kladené na daný typ závěrečné kvalifikační práce v oboru <i>Učitelství pro 1. stupeň základní školy.</i></p> <p>Práce je v souladu se zásadami citační etiky.</p> <p>Práci doporučuji k obhajobě.</p>

Slovní komentář:

Navzdory dílčím výše uvedeným poznámkám se domnívám, že se jedná o poctivou a poučenou práci, která přispívá k vědění o současném stavu komunikace během rané školní docházky.

4 - OTÁZKY A NÁMĚTY PRO OBHAJOBU

4.1	Využila autorka v nějaké fázi práce na DP AI? V jaké a do jaké míry?
4.2	Jaké jazykové prostředky (na jedné vybrané jazykové rovině nebo na různých) zajišťují uváděné funkce komunikace?

4.3	Z čeho autorka usuzuje na závěr, že se žáci „nebojí chybovat“? (str. 52) Otázky v interview na to nepadly.
4.4	Lze vysledovat tendenci, že by se lišila frekvence výskytu jednotlivých typů komunikačních funkcí podle školy, nebo podle ročníku, nebo podle fáze hodiny?

Datum:

Podpis: